

ÇIKIŞ YAPAN YOLCU ANKETİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMA

1. Giriş

Ülkemizi ziyaret eden turist ve günübirlikçi sayısını tahmin etmek, mevcut turist profilini görmek, turizm gelirini tahmin etmek ve AB standartlarına uyumlu, karşılaştırılabilir turizm istatistikleri üretebilmek için, Devlet Planlama Örgütü İstatistik ve Araştırma Dairesi ile Turizmden sorumlu Bakanlık tarafından 1 Temmuz 2011-30 Haziran 2012 tarihleri arasında hava ve deniz limanları ile kara kapılarında Çıkış Yapan Yolcu Anketi uygulanmıştır.

Çıkış Yapan Yolcu Anketi'nin hazırlanma aşamasında Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) uzmanlarından destek alınmış ve anket çalışmasında kullanılan soru formu, ilgili uzmanlarla birlikte hazırlanmıştır. Ülkemizde ilk kez bu kapsamda ve pilot olarak uygulanan çalışmada kullanılan anket formu, Ödemeler Dengesi'nin seyahat kalemi ve Turizm İstatistikleri konusunda derlenmesi öngörülen tüm değişkenleri içermektedir. Çalışmada, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) ve Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından belirlenen tanım, kavram ve sınıflamalar kullanılmıştır.

2. Yöntem

Polis Genel Müdürlüğü'nün yolcu giriş ve çıkış kayıtları, yolcunun girişte kullandığı pasaport/kimlik kartı üzerindedir. Ancak uluslararası tanımlara göre turizm istatistikleri vatandaşlığa değil, ikamet esasına ve yolcunun ülkeye geliş amacına dayanmaktadır. Bundan dolayı ülkemize gelen turist ve günübirlik ziyaretçi sayısını tahmin edebilmek için sınır kapılarından çıkış yapan 15 yaş ve üzeri tüm yolcular anket kapsamına alınmıştır.

Anketin uygulanacağı liman ile kara kapıları ve uygulanacak anket sayısı, bir önceki yılın Polis Genel Müdürlüğü yolcu çıkış rakamlarına göre belirlenmiş ve yolcuların yaklaşık % 90 oranında çıkış yaptığı belirlenen Ercan Hava Limanı, Girne Turizm Limanı ile Akçay, Beyarmudu, Lokmacı ve Metehan kara kapılarında alan uygulaması yapılmıştır.

Çıkış Yapan Yolcu Anketi'nin alan uygulamasında, kısmi ve kapsamlı olmak üzere iki tip soru formu kullanılmıştır. Kapsamlı anket 24 sorudan, kısmi anket ise kapsamlı anketin ilk 6 sorusundan oluşmaktadır.

Anketin alan uygulamasında, yüz yüze görüşme yöntemi ile ülkeden çıkış yapacakları esnada 15 yaş ve üzeri yolcularla toplam 52,503 anket yapılmıştır. Anket kapsamında, ülkeden çıkış yapan yolcuların, ikamet ettiği ülke, ülkeye geliş amacı ve kalış süresi sorgulanarak,

- KKTC'de ikamet eden,
- Diğer Yolcu (Sınır işçileri, sezonluk veya kısa dönemli işçiler, öğrenciler vb.)
- Tatili Tamamlanmamış (KKTC'ye turizm amaçlı gelmiş ve KKTC'deki kalış süresi içerisinde başka bir ülkeye geçici ziyarette bulunmak üzere sınır kapılarından çıkış yapan kişiler),
- Turist,
- Günübirlik ziyaretçi,

ayrımı yapılmıştır.

Polis Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, 1 Temmuz 2011–30 Haziran 2012 tarihleri arasında ülkeden, 4,180,032'si 15 yaş ve üzeri ve 321,088'i ise 15 yaşın altında olmak üzere 4,501,120 kişi çıkış yapmıştır. Anket sonuçları, Polis Genel Müdürlüğü kayıtlarından sağlanan uyruk bazında, çıkış yapan kişi sayılarına göre genişletilmiş ve 4,180,032 kişinin 1,026,013'ü turist, 1,278,961'i günübirlik ziyaretçi, 145,549'u diğer seyahat eden kişi, 1,688,746'sı KKTC'de ikamet eden ve 40,763'ü de tatili tamamlanmamış olarak tahmin edilmiştir. 15 yaş altındaki turist sayısı 78,833 kişi, günübirlik ziyaretçi sayısı ise 81,230 kişi olarak tahmin edilmiştir.

3. Temel Tanım ve Kavramlar

Çıkış Yapan Yolcu Anketi'nde Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) ve Dünya Turizm Örgütü'nün tanım, kavram ve sınıflamaları kullanılmıştır.

Seyahat: Seyahat eden kişilerin faaliyetleri ile ilgilidir. Seyahat eden kişi (yolcu), farklı coğrafi bölgeler arasında herhangi bir amaç ve herhangi bir süre için hareket eden olarak tanımlanmaktadır.

Ziyaret: Ziyaretçinin ikamet ettiği yerden ayrılıp tekrar ikamet ettiği yere dönünceye kadar değişik yerlerde geçirdiği süredir.

Ziyaretçi: Devamlı ikamet ettiği ülkeden, başka bir ülkeye bir yıldan kısa süreli seyahat eden ve ziyaret edilen yerde yerli bir işletme tarafından istihdam edilmek dışında kalan bir temel amaca sahip kişi ziyaretçidir.

Ziyaretçiler, turistler ve günübirlük ziyaretçiler olarak iki gruba ayrılmaktadır.

1.Turist: Ziyaret ettikleri ülkede özel veya toplu konaklama yerlerinde en az bir gece kalmış ve seyahat nedenleri;

- Tatil, gezi, eğlence,
- Arkadaş, akraba ziyareti,
- Eğitim ve kurs (Bir yıldan az),
- Sağlık ve tıbbi hizmetler,
- Alışveriş,
- Dini,
- İş ve mesleki amaçlı (kongre, toplantı, konferans vb.)

sınıflamasına giren ziyaretçilerdir.

2.Günübirlük Ziyaretçi: Ziyaret edilen ülkede özel veya toplu konaklama yerlerinde geceleme yapmamış kişi günübirlük ziyaretçidir.

Uyruk: Seyahat eden kişinin ülkeden çıkış yaparken polis muhaceret görevlisine beyan ettiği pasaportun/kimlik belgesinin düzenlendiği ülke adıdır.

İkamet Edilen Ülke: Seyahat eden kişinin bir yıldan fazla süre ile veya yılın büyük bölümünde ikamet ettiği ülke adıdır(Kişinin ikamet ettiği ülke ile uyruğu farklı olabilir).

Turizm Harcaması: Ziyaretçinin seyahat için veya seyahat esnasında, kişisel kullanımı veya hediye vermek amacıyla, tüm tüketim mallarının yanı sıra değerli mallara ve hizmetlere yaptığı harcamaları veya ziyaretçi adına yapılan harcamaları kapsar.